

»PO OBČUTKU«: KORPUSNI POGLED NA VEJICO IN GOVORCE SLOVENŠČINE KOT NEPRVEGA JEZIKA

Mojca Stritar Kučuk

Filozofska fakulteta, Univerza v Ljubljani, Ljubljana
mojca.stritarkucuk@ff.uni-lj.si

Staša Pisek

Filozofska fakulteta, Univerza v Ljubljani, Ljubljana
Stasa.Pisek@ff.uni-lj.si

Helena Šter

Filozofska fakulteta, Univerza v Ljubljani, Ljubljana
Helena.Ster@ff.uni-lj.si

DOI:10.4312/Obdobja.43.339-347

Stavi vejic se pri sistematičnem učenju slovenščine kot neprvega jezika praviloma ne namenja pozornosti, toda za učeče se je težavna. V korpusu KOST je to najpogostejši tip napake. V prispevku predstavljamo najpogostejše jezikovne probleme, povezane z manjkajočimi in odvečnimi vejicami v gradivu korpusa KOST, v zaključnem delu pa analiziramo nekaj izstopajočih problemov pri govorcih štirih izbranih prvih jezikov, pri čemer ugotavljamo, da napake niso samo posledica jezikovnega prenosa iz prvega jezika.

korpus usvajanja tujega jezika, slovenščina kot drugi in tuji jezik, pravopis, vejica, analiza napak

In systematic learning of Slovenian as a non-native language, attention is usually not paid to the use of commas. Nonetheless, this is problematic for learners. In the KOST corpus, this is the most frequent error category. This article presents the most common linguistic problems related to missing and redundant commas in KOST. The final part analyzes some of the problems for speakers of four selected first languages, noting that the errors are not only the result of linguistic transfer from these first languages.

learner corpus, Slovenian as a second and foreign language, orthography, comma, error analysis

1 Uvod

Stava vejice je za domače govorce slovenščine »še vedno in z naskokom najbolj problematična normativna zadrega« (Popič, Fišer 2015: 609), ki ji je v organiziranem šolskem učenju posvečene veliko pozornosti. Pri govorcih¹ slovenščine kot neprvega jezika pa je glede slednjega popolnoma drugače, saj se večinoma s pravili za postavljanje

1 V prispevku možko obliko uporabljamo za katerikoli spol.

vejic srečajo šele na razmeroma visokih stopnjah organiziranega učenja jezika. Od pregledanih učnih gradiv, ki se trenutno najbolj uporabljajo pri poučevanju odraslih, je poglavje o tem vključeno samo v učni komplet za izpopolnjevalce *Slovenska beseda v živo 3a* (Markovič idr. 2011a; Markovič idr. 2011b). Tudi v programu *Slovenščina kot drugi in tuji jezik* (2020) je postavljanje ločil zelo v ozadju; celo na višji ravni se dopušča »nekatero manjše (slovnične in pravopisne) pomanjkljivosti« (prav tam: 50). Te vsebine so torej prepuščene presoji in obravnavi učiteljev (Pirih Svetina 2021: 158). Posledično se zdi, da se učeči se zanašajo na »svoj občutek«, kot radi utemeljijo, ali na prenos pravil iz svojega prvega jezika (prim. Furlan 2015), pri čemer se slej ko prej izkaže, da so vejice neke vrste »lažni prijatelj« (Ožbot 2009: 32).

Vendarle pa vejica »igra pomembno vlogo pri pisanju v slovenščini, ne glede na to, za kakšen kontekst gre« (Popič, Fišer 2015: 617). Tudi ob analizi korpusa KOST pogostnost pojavljanja napak ločil dovolj zbode v oči, da vzbudi raziskovalno pozornost. Gre za najpogostejši podtip napak od obstoječih 23 podtipov, takšno oznako ima 17 % vseh označenih napak. V tem prispevku torej želimo predstaviti težave s postavljanjem vejice na osnovi gradiva iz korpusa KOST, in s tem dopolniti starejše, pretežno na južnoslovanske govorce slovenščine osredotočene objave, pripravljene na osnovi priložnostno zbranih manjših korpusov (Požgaj Hadži, Ferbežar 2005; Balažic Bulc 2004).

2 Analiza

Analiza je potekala na gradivu iz pisnega, več kot 1,5-milijonskega korpusa slovenščine kot tujega jezika KOST.² Tvorci vanj vključenih besedil so večinoma vsaj srednješolsko izobraženi in v največji meri prihajajo z južnoslovanskega govornega območja, med ostalimi pogosto zastopanimi prvimi jeziki pa so angleščina, italijanščina, nemščina, nizozemščina, poljščina, španščina, ruščina ali ukrajinščina (prim. Stritar Kučuk 2022). Na približno četrtini besedil v KOST-u so označene jezikovne napake. Ena od štirih osnovnih kategorij napak so napake zapisa, več kot polovico teh napak pa predstavljajo napake ločil.

Vse primere napak ločil, torej 7935 napak, smo iz korpusa KOST izvozile v program Microsoft Excel. Najzamudnejša faza analize je bil ročni pregled vseh primerov, pri čemer smo izločile nekaj primerov z neustreznimi oznakami in tiste, ki se niso nanašali na vejico, pač pa na druga ločila. Preostalim primerom smo pripisale dodatne oznake glede na formalno podobo napake (ali vejica manjka ali je odveč ali pa gre za rabo neustreznega ločila) in jim kvalitativno označile še specifični jezikovni problem (ali gre za vejico pred odvisnikom, med priredno zloženimi stavčnimi členi ipd.). V zadnji fazi analize smo zaradi lažje kvantifikacije primere spet združile v širše kategorije.

Ob tem smo se kljub osredotočenosti na napake vejic srečevale tudi z drugimi tipi napak. V primeru *Mladi nujno študirajo ker vseeno ne bodo dobili službe*³ gre

2 Prim. <https://kost.cjvt.si/>.

3 Vsi primeri so iz korpusa KOST. Navedeni so v izvorni obliki, z vsemi ohranjenimi napakami.

poleg manjkajoče vejice pred veznikom tudi za napako besedišča (veznik *ker* namesto protivnega veznika). Pri razvrščanju primerov v podkategorije smo zato upoštevale tisto, za kar smo sklepale, da je tvorec dejansko hotel izraziti – omenjeni primer smo označile kot manjkajočo vejico pred protivnim in ne vzročnim veznikom.

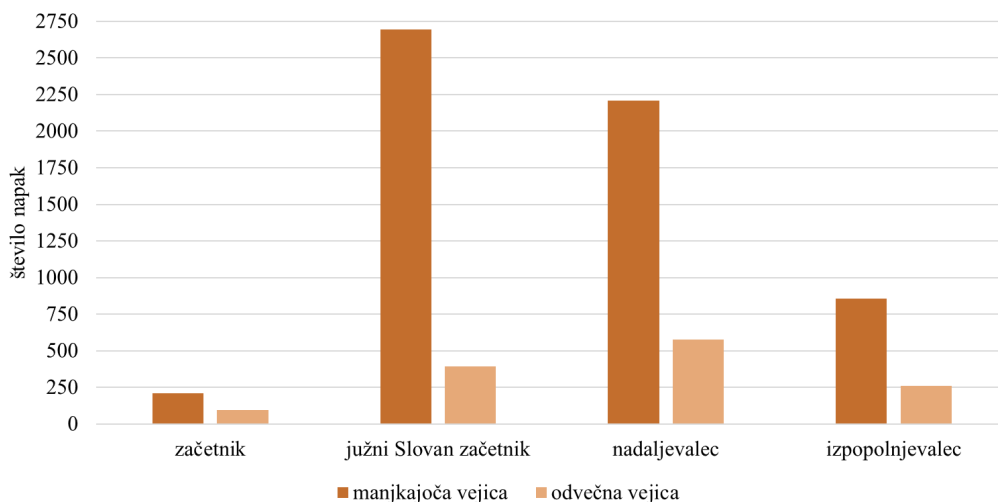
3 Rezultati

Po prečiščenju vseh primerov je za analizo napak vejice ostalo relevantnih 7395 napak. Glede na njihovo formalno podobo smo jih razdelile na pet tipov (Tabela 1), med katerimi izrazito prevladuje manjkajoča vejica.

Formalni tip napake	Št. pojavitev v korpusu KOST
Manjkajoča vejica	6005
Odvečna vejica	1348
Neustrezen položaj vejice pri večbesednem vezniku	18
Pika namesto vejice	15
Vejica namesto pike	7

Tabela 1: Napake vejic v korpusu KOST glede na obliko.

Najzanimivejši kategoriji, ki se jim bomo posvetile v nadaljevanju prispevka, sta najštevilčnejši: manjkajoča in odvečna vejica. Kot lahko vidimo na Grafu 1, do obeh tipov napak prihaja pri tvorcih na vseh stopnjah jezikovne zmožnosti, ki jih ločujemo v korpusu KOST (prim. Stritar Kučuk 2022: 328): pri začetnikih, južnih Slovanih začetnikih, nadaljevalcih in izpopolnjevalcih. Pri začetnikih jih je razmeroma malo, po eni strani zaradi tega, ker je v KOST vključenih malo njihovih besedil, po drugi strani pa lahko sklepamo, da so njihova besedila krajša, s preprostimi povedmi in manj kompleksno skladnjo. Zanimivo je, da so največ odvečnih vejic postavili nadaljevalci,

Graf 1: Manjkajoče in odvečne vejice glede na jezikovno zmožnost tvorcev.

torej tisti, ki po grobi oceni njihovih učiteljev in urednikov korpusa že imajo osnovno znanje slovenščine. Ali gre pri tem za slučaj ali za sistemske razloge, pa bi terjalo podrobnejšo analizo.

3.1 Manjkajoča vejica

Pri treh četrtinah vseh napak vejic gre za vejice, ki jih tvorci ne postavijo na mesta, kjer bi morale biti. Najpogostejši jezikovni problemi, s katerimi so povezane te napake, so v izvorni obliki prikazani v Tabeli 2.

Tip napake: manjkajoča vejica ...	Primer iz korpusa KOST	Št. pojavitev
pred odvisnikom	Profesorji so odločili[,] ⁴ da potujemo v Italijo. Plača športnikov je odvisna od popularnosti športa[,] s katerim se ukvarjajo.	4354
za odvisnikom na začetku povedi	Če si iskušen[,] ni nesreč.	611
za vrinjenim odvisnikom ali drugim delom sredi povedi	Druga stvar, ki sem jo opazila[,] je, da Slovenci veliko pijejo.	492
pred prirednim veznikom	To je res lepo mesto[,] ampak je vse res drago. Človek mora imeti pozitivno mišljenje[,] saj v življenju se bo srečal z ljudmi, ki mu bodo metali kolena pod nogem.	379
pred veznikom <i>kot</i>	Obstaja precej bolj nevarnih virusov[,] kot je covid.	119
pri priredno zloženih povedih ali stavčnih členih	Ljubljana ni velika[,] mi se zdi kot resno univerzitetno mesto.	107
pred polstavkom	Veliko je stereotipov[,] povezanih s Črnogorci.	52
pred veznikom <i>in</i> ter podrednim veznikom	Cel dan sva se igrala v vrtu[,] in če je babica potrbovala najin pomoč, jo sva pomagala.	36
za pastavkom	Uh[,] ovo besedilo je kot čas za iskrenost.	14

Tabela 2: Tipi napak pri manjkajočih vejicah v KOST-u.

Skoraj tri četrtine manjkajočih vejic je pred odvisnikom za glavnim stavkom v dvo- ali večstavčni povedi. Pri tem gre največkrat za veznik *da* (1752 primerov), ki uvaja predmetni ali namerni odvisnik. Sledijo mu oziralni odvisniki (z zaimki *ki* oz. *kateri*, redkeje *kdor* ali *kar*), v katerih tvorci pogosto uporabljajo vprašalni zaimek namesto oziralnega: *Na družabnih omrežij lahko poišču nekaj kaj jih zanima*. Veliko manjkajočih vejic je pri vzročnih odvisnikih (715 primerov), kjer tvorci največkrat uporabijo veznik *ker*. 292 vejic manjka pri časovnih odvisnikih (predvsem pred veznikom *ko*, poleg tega pa še *kadar*, *medtem ko*, *odkar*, *dokler*, *preden*, *čim*). 119 je manjkajočih vejic pri različnih krajevnih odvisnikih (pred *kjer* oz. neustrezno *kje*, *kam*, *kamor* oz. neustrezno *kam*, *od kod*, *od koder*). 110-krat manjka vejica pred veznikom *če*, pri čemer gre bodisi za pogojni odvisnik (*Ni december če ni sneg!*) bodisi za

4 Manjkajoča vejica je označena s sivo, odebeljeno vejico v oglatem oklepaju.

poročani govor (*Ko dobim darilo, ki mi ni všeč, vprašam mojo družino če ga želijo imeti.*). V 323 primerih manjka vejica pred predmetnim, osebkovim, načinovnim in drugim odvisnikom (pred vezniki ali zaimki *ali, kaj* v različnih oblikah, *kako, kakšen* v različnih oblikah, *kdo* v različnih oblikah, *kdaj, koliko, naj, zakaj*).

Kar se tiče manjkajočih vejic pred prirednimi vezniki, gre največkrat (271-krat) za protivno priredje (vezniki *ampak, a, toda, vendar*), v 61 primerih za pojasnjevalno (*in sicer, na primer, namreč, saj*), v 47 primerih za posledično oz. sklepalno priredje (*tako da, torej, zato, pa*). V tabeli je posebej izpostavljen veznik *kot*, saj se odvisno od konteksta uporablja z vejico ali brez nje in je kot tak problematičen tako za domače kot za tuje govorce (prim. Može 2012: 46).

3.2 Odvečna vejica

Vejic, ki jih tvorci napišejo tam, kjer ne bi smele biti, je v korpusu KOST bistveno manj kot manjkajočih vejic. Predstavljajo dobrih 18 % napak vejic. Najpogostejši jezikovni problemi, povezani s temi tipi napak, so prikazani v Tabeli 3.

Tip napake: odvečna vejica ...	Primer	Št. pojava
pred prirednimi vezniki (<i>in, ter, oziroma, ali, kot</i>)	Manca ima željo vpisati FDV, ⁵ oziroma komunikologijo, ker jo to zelo paše Skupaj pogosto gremo na pijačo, ali na sprehod.	466
za konektorjem na začetku povedi	Torej, je potrebno da skrbimo za naše zdravje.	393
za prvim, daljšim stavčnim členom	Zdrav način življenja, danes ni nič več kot dobra marketinška poteza.	298
pri kopičenju veznikov	To je zelo zanimivo vprašanje, na katere ne vem odgovor, ker, kako preživim svoj prosti čas je odvisno od tedna	67
pred stavčnim členom sredi stavka	V Slovenijo sem prišel, zaradi dobrega izobraževanja.	43

Tabela 3: Tipi napak pri odvečnih vejicah v korpusu KOST.

Skoraj 35 % odvečnih vejic je pred prirednimi vezniki z razmeroma preprostim skladenjskimi razmerji, kot sta naštevanje ali primerjanje. Najpogosteje je s tem povezan veznik *in* (259 primerov), pri katerem bi bile nekatere zapisane vejice ob ustrezni interpretaciji pravil *Slovenskega pravopisa* (Toporišič 2007)⁶ celo sprejemljive, pa čeprav neobičajne (*En dan smo šli na kosilo v DIC, in zdaj pogosto jemo tam*). Podobno je pri vezniku *oziroma*, pri katerem bi bila glede na pravopisna pravila (prav tam) lahko sprejemljiva tudi različica z vejicami (*Zavedajo se namreč, kako človeško delovanje, oziroma nastajanje odpadkov, vpliva na naš planet*). Kot smo delno že nakazale, so pri primerjalnem vezniku *kot* (*Pri nas je pa drugače, kot v Sloveniji*) in

⁵ Odvečna vejica je napisana sivo in odebeljeno.

⁶ Prim. 321. člen Pravil.

vezniku *ali* (*Ko imam čas pogosto gledam filme oziroma seriale, ali spim*) napake do neke mere razumljive, saj je vejica pred njima vendarle obvezna, kadar uvajata različne odvisnike. Omenimo še, da so napake pri vezniku *ter* omejene skoraj izključno na južne Slovane, čeprav veznik v korpusu KOST uporabljajo tudi govorniki drugih jezikov. Med priredne veznike lahko umestimo tudi devet primerov, v katerih so tvorci neustrezno pisali vejico pred drugim veznikom v paru dvodelnih veznikov v ločnem priredju (*To da bi imel več udobnost, bodisi ko jih obuvaš in sezuvaš, bodisi ko plezaš*).

Naslednji pogost problem so odvečne vejice na začetku povedi. 29 % napak, povezanih z odvečnimi vejicami, se nanaša na neustrezne vejice za prvo besedo oz. besedno zvezo v povedi, ki je veznik, členek ali drug konektor (najpogostejši je *ampak*, poleg tega pa še *na primer, na srečo, na žalost, po eni strani, po drugi strani, poleg tega, potem, pravzaprav, seveda, torej, tudi, zaradi tega, zato, zdaj, žal*). Sem lahko uvrstimo 39 primerov, v katerih je tvorec postavil neustrezno vejico za uvodno frazo, s katero izrazi svoje mnenje (*Po mojem, Slovenci lahko jejo karkoli*). Temu v zgornji tabeli sledi ravno tako pogost problem (22 % napak odvečnih vejic), ki se od prej opisanega v skladenjskem smislu pravzaprav ne razlikuje: tvorci postavijo vejico za prvim stavčnim členom na začetku povedi. Lahko gre za kratko besedno zvezo (*V Piranu, so me presenetile ozke, kamnite ulice*) ali pa za daljši, bolj razširjen stavčni člen (*Vendar kljub vsemu mojemu nesporazumevanju, danes sem obiskala moderno galerijo*).

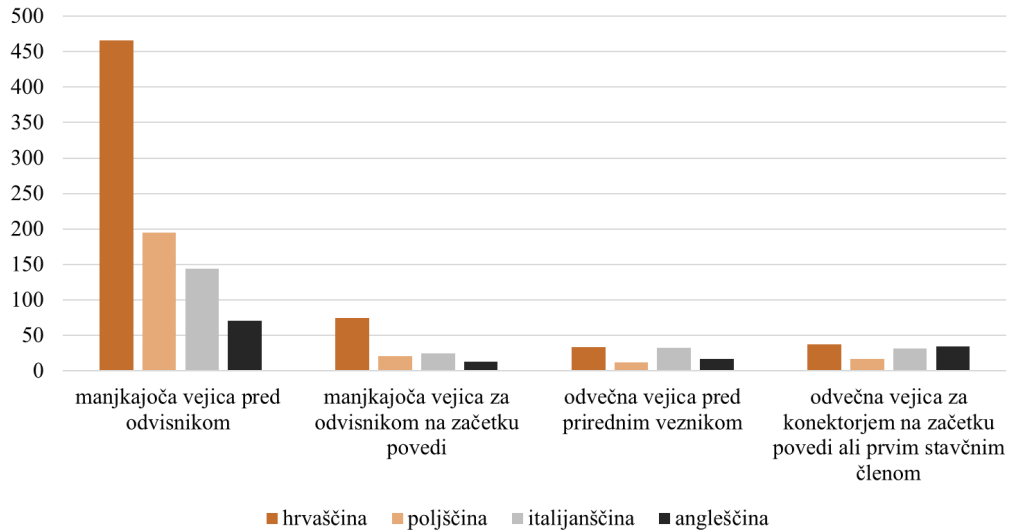
Ostali tipi jezikovnih problemov, povezani z odvečnimi vejicami, so bistveno manj pogosti. Napake povzročajo nakopičeni vezniki v nekaterih kompleksnejših strukturah, npr. ko si sledita priredno povezana odvisnika (*Včasih jem obilen zajtrk ko sem na fakulteti, in ko imam predavanja zjutraj*) ali pri uporabi večbesednih veznikov (*potem ko, tako da, kljub temu da*).

3.3 Analiza nekaterih pogostih napak

Zgolj kvantitativna analiza rabe vejic pri neprvih govornih slovenščine ne zadostuje, pač pa bi bilo treba posamezne primere analizirati globlje. Ker nam omejen prostor v prispevku tega ne dopušča in ker se tudi velikosti označenih podkorpusov glede na prve jezike tvorcev v korpusu KOST precej razlikujejo, smo primerjale nekaj najpogostejših tipov napak pri rabi vejice le pri govornih nekaj izbranih prvih jezikov⁷ (Graf 2). Odločile smo se za hrvaščino kot južno- in poljščino kot zahodnoslovanski jezik. Pri obeh pravila za stavo vejice temeljijo na sintaktičnem principu. Poljska so zelo podobna slovenskim (Drabik, Sobol 2006: 1032–1034), v hrvaščini pa se v primerjavi s slovenščino vejice pred odvisniki v drugem delu zložene povedi ne piše

7 Poleg štirih izbranih so v korpusu KOST še večji deleži označenih napak vejic za govorce srbsčine, makedonščine, bosanščine, črnogorščine, poljščine, španščine, slovaščine, italijanščine, nizozemščine, ukrajinščine, ruščine, nemščine, češčine in kitajščine. Manjše število označenih besedil in s tem manj relevantnih napak ločil je mogoče najti še pri govornih francoščine, slovenščine (iz zamejstva), romunščine, japonsščine, hebrejščine, madžarščine, albansčine, bolgarščine, grščine, portugalščine, jezika igbo, turščine in indonezijsčine.

(Požgaj Hadži, Balažic Bulc 2004: 22). Poleg tega se vejica postavlja za nekaterimi konektorji na začetku povedi (*Hrvatski pravopis*). Vključile smo še napake govorcev italijanščine kot romanskega in angleščine kot germanskega jezika. V obeh je stava vejice utemeljena semantično in je torej precej bolj odvisna od tvorčeve izbire (prim. Ožbot 2009: 33–35; Blaganje, Konte 2010: 564).

Graf 2: Število pojavitev najpogostejših tipov napak vejice pri govorcih izbranih prvih jezikov.

Ali lahko razmerja različnih tipov napak vejice utemeljimo s prenosom pravil za stavo vejice iz prvih jezikov govorcev? Do neke mere vsekakor; zato denimo izstopajo manjkajoče vejice pred odvisniki pri govorcih hrvaščine, italijanščine in angleščine ali do manjše mere odvečne vejice pri govorcih italijanščine in angleščine. Enako imajo zaradi tega pri odvečnih vejicah pred priredjem izrazito najmanj težav govorniki poljščine, pri katerih je treba upoštevati še, da so v KOST vključena poljska besedila napisali večinoma študenti jezikoslovja. Vseeno lahko o podatku, kako dobro tvorci besedil za KOST obvladajo pravopisna pravila v svojem prvem jeziku, samo ugibamo.

A samo pravila prvega jezika za razlago napak vejice v slovenščini ne zadostujejo. Tudi pri govorcih poljščine manjka največ vejic pred odvisniki, pa čeprav so v poljščini na tem mestu pričakovane (Drabik, Sobol 2006: 1033). Kaj botruje tem napakam, je zgolj na osnovi korpusnega gradiva nemogoče oceniti. Seveda pa je možno, da gre preprosto za nepozornost pri pisanju.

4 Sklep

Postavljanje vejic je tema, s katero se govorniki slovenščine kot neprvega jezika pri sistematičnem učenju jezika praviloma srečujejo redko oz. sploh ne. Temu primerno so napake ločil v korpusu KOST daleč najpogostejši od vseh podtipov napak. Dopuščamo sicer možnost, da bi analiza dela korpusa, ki trenutno ni označen, podoba nekoliko

spremenila. Vprašanje je, kaj bi pokazala analiza tistih primerov v korpusu KOST, v katerih so vejice pravilno postavljene, upoštevati pa je treba še, da je del korpusnih besedil nastal brez zunanje nadzora nad okoliščinami tvorjenja (Stritar Kučuk 2022: 327), zato je možno, da so si tvorci pomagali z jezikovnimi orodji. Vseeno je pričujoča analiza osvetlila nekaj za tuje govorce posebej problematičnih točk in pokazala, da stava vejic v slovenščini pri tujih govorcih ne sledi vedno niti pravilom slovenščine niti njihovih prvih jezikov, ampak je odvisna tudi od težje ulovljivega, tistega, čemur pravijo postavljanje vejic »po občutku«.

Ob tem ne gre pozabiti, da imajo odstopanja od pisne norme, med katera sodijo tudi napake ločil, na razumljivost besedil in s tem uspešnost tvorcev pri sporazumevanju razmeroma majhen vpliv (Ferbežar 2012: 221). Tudi zaradi tega smo avtorice prispevka prepričane, da se učitelji in raziskovalci slovenščine kot neprvega jezika sicer moramo zavedati, katera področja rabe vejic so za govorce slovenščine kot neprvega jezika posebej zahtevna, hkrati pa ni potrebe, da bi sistematičnemu učenju teh vsebin namenjali več pozornosti na ravni učnih načrtov, učnih gradiv ipd. Veliko lahko naredi že osveščen učitelj, ki svoje učence opozarja in usmerja glede na njihovo motivacijo, potrebe in učne cilje. In čeprav po eni strani verjamemo, da je vsaj na višjih ravneh učenja smiselna seznanitev učečih se z osnovnimi pravili postavljanja vejic v slovenščini, jih je po drugi strani v digitalni dobi smiselno usmerjati v rabo učinkovitih jezikovnih orodij, kakršno je aplikacija *Vejice 1.0*.⁸ Tovrstna orodja je z gradivom iz korpusa KOST mogoče še nadgraditi (prim. Krajnc, Robnik-Šikonja 2015), da bodo uspešneje delovala tudi na pojavitvah, ki so v jeziku domačih govorcev slovenščine manj pričakovane.

Vseeno pa ustrezne rabe vejice pri neprvih govorcih ne gre čisto zanemariti. Ne nazadnje stava vejice zaradi svoje povezave s skladnjo (Lengar Verovnik 2018: 88; Popič, Fišer 2015: 609) presega zgolj formalno plat jezika. Omenimo le vprašanje besednega reda (prim. Ožbot 2009: 32), ki je v slovenščini eno najbolj problematičnih za govorce slovenščine kot neprvega jezika na vseh stopnjah usvajanja, besedni red pa je v korpusu KOST eden od najpogostejših tipov napak. Ali obstaja povezava med (ne)ustrezno postavljenimi vejicami in (ne)pravilnim besednim redom? Ti primeri so zelo izraziti v položaju za manjkajočo vejico za odvisnikom na začetku povedi, npr. *Če imam kakšne težave lahko jih vprašam za pomoč*. Vendar bo za ustrezno raziskanje tovrstnih vprašanj korpusni pristop treba dopolniti še z drugimi metodami, npr. eksperimentalno.

Literatura

- BALAŽIC BULC, Tatjana, 2004: Jezikovni prenos pri učenju sorodnih jezikov: na primeru slovenščine in srbohrvaščine. *Jezik in slovstvo* XLIX/3–4. 77–89.
- BLAGANJE, Dana, KONTE, Ivan, 2010: *Modern English Grammar*. Ljubljana: DZS.
- ČUŽIĆ, Tomislav, 2015: Sintaktički (i suprasintaktički) aspekti pravopisne norme. *Rasprave* XLI/2. 225–261.

8 Prim. <https://orodja.cjvt.si/vejice/>.

- DRABIK, Lidia, SOBOL, Elżbieta, 2006: *Słownik po prawnej polszczyzny PWN*. Varšava: Wydawnictwo Naukowe PWN.
- FERBEŽAR, Ina, 2012: *Razumevanje in razumljivost besedil*. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete.
- FURLAN, Tea, 2015: *Problematika pisanja vejice v slovenščini in češčini: medstavčna priredna analiza*. Diplomsko delo. Ljubljana: Filozofska fakulteta.
- Hrvatski pravopis*. <http://pravopis.hr/> (dostop april 2024).
- KRAJNC, Anja, ROBNIK-ŠIKONJA, Marko, 2015: Postavljanje vejic v slovenščini s pomočjo strojnega učenja in izboljšane korpusa Šolar. Darja Fišer (ur.): *Zbornik konference Slovenščina na spletu in v novih medijih*. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete. 38–43.
- LENGAR VEROVNIK, Tina, 2018: Vejica v pravopisu. *Jezik in slovstvo* LXIII/2–3. 87–101.
- MARKOVIČ, Andreja, KNEZ, Mihaela, ŠOBA, Nina, STRITAR, Mojca, 2011a: *Slovenska beseda v živo 3a: delovni zvezek*. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete.
- MARKOVIČ, Andreja, KNEZ, Mihaela, ŠOBA, Nina, STRITAR, Mojca, 2011b: *Slovenska beseda v živo 3a: učbenik*. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete.
- MOŽE, Sara, 2012: Napake zapisa. Iztok Kosem, Mojca Stritar, Sara Može, Ana Zwitter Vitez, Špela Arhar Holdt, Tadeja Rozman: *Analiza jezikovnih težav učencev: korpusni pristop*. Ljubljana: Trojina, zavod za uporabno slovenistiko.
- OŽBOT, Martina, 2009: Nekaj kontrastivnih beležk o italijanščini in slovenščini in nekaj opažanj o jezikovni produkciji pri govorcih slovenščine v Italiji. *Jezik in slovstvo* LIV/1. 25–47.
- PIRIH SVETINA, Nataša, 2021: Od kod do kod slovenščina?: pravorečna in pravopisna vprašanja pri poučevanju slovenščine kot tujega jezika. *Jezik in slovstvo* LXVI/2–3. 157–165.
- POPIČ, Damjan, FIŠER, Darja, 2015: Vejica je mrtva, živela vejica. Mojca Smolej (ur.): *Slovnica in slovar – aktualni jezikovni opis. Obdobja 34*. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete. 609–618.
- POŽGAJ HADŽI, Vesna, BALAŽIČ BULC, Tatjana, 2004: *Hrvatski jezik, srpski jezik: vodič za polaganje ispita na visokoj razini*. Ljubljana: Filozofska fakulteta.
- POŽGAJ HADŽI, Vesna, FERBEŽAR, Ina, 2005: Tekst između slovenskog i srpskog jezika: Tipične pisane pogreške na ispitima iz znanja slovenskog kao drugog jezika. *Prilozi proučavanju jezika* XXXVI. 137–146.
- Slovenščina kot drugi in tuji jezik: Izobraževalni program za odrasle*, 2020. Ljubljana: Center za slovenščino kot drugi in tuji jezik, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani. <https://centerslo.si/knjige/ucbeniki-in-prirocniki/prirocniki-in-ucno-gradivo/slovenscina-kot-drugi-in-tuji-jezik/> (dostop april 2024).
- STRITAR KUČUK, Mojca, 2022: KOST med korpusi usvajanja tujega jezika. Nataša Pirih Svetina, Ina Ferbežar (ur.): *Na stičišču svetov: Slovenščina kot drugi in tuji jezik. Obdobja 41*. Ljubljana: Založba Univerze v Ljubljani. 323–334.
- TOPORIŠIČ, Jože (ur.), 2007: *Slovenski pravopis: pravila*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.

